

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ SPORTOWYCH IM. J. KUSOCINSKIEGO
W ZABRZU

Program opracowany na trzy lata począwszy
od roku szk. 2016/2017

1. Wstęp

Program profilaktyki Zespołu Szkół Sportowych im. J. Kusocińskiego w Zabrze jest nieodłącznym elementem statutu Szkoły i wspólnie z programem wychowawczym realizuje cele wychowawczo-opiekuńcze oraz profilaktyczne. Szkolny program profilaktyczny w szkole obejmuje grupy wiekowe:

- klasy I- III
- klasy IV – VI
- klasy I – III gimnazjum
- klasy I – III liceum

Głównym założeniem programu profilaktyki jest szeroko rozumiana działalność szkoły na rzecz zapobiegania zachowaniom ryzykownym oraz interwencja w sytuacjach wymagających zdecydowanej reakcji na niepożądane zjawiska i zachowania uczniów. Program profilaktyki w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania. Realizacja programu profilaktyki jest przewidziana na trzy lata, począwszy od roku szkolnego 2016/2017.

2. Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (tj. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003 r. Nr 26 poz. 226),*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2012 r. poz. 124),*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.).*

3. Założenia programu:

- 1) główne założenia programu koncentrują się wokół przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i niepożądanym przez skutecznie prowadzoną profilaktykę zachowań,
- 2) zadaniem szkoły jest wzmocnienie pozytywnych zachowań uczniów oraz promowanie działań, które służą powszechnie akceptowanym normom społecznym,
- 3) profilaktyka zachowań, stała diagnoza zachowań uczniów będzie prowadzona na bieżąco w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy oraz w ramach zajęć profilaktyczno-edukacyjnych, w tym w formie przedstawień i scenek z zakresu profilaktyki zachowań,
- 4) profilaktyka w szkole w kolejnych trzech latach będzie opierała się na następujących działaniach:
 - a) wzmocnienie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wynikających z orzeczeń z PPP, w tym także z uczniem zdolnym, wynikających np. z opinii PPP,
 - b) wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych - koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i wychowawcze, w oparciu o rzeczywiste potrzeby uczniów,
 - c) wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów),
 - d) stwarzanie uczniom warunków do rozwijania własnych zainteresowań i zagospodarowanie wolnego czasu uczniów zajęciami pozalekcyjnymi, wolontariat,
 - e) wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych;
- 5) Szkoła będzie kontynuowała współpracę z następującymi instytucjami:
 - a) placówki kulturalne i instytucje oświatowe (np. MOK, filharmonia, kino, teatr, muzea, kopalnia Guido, Szyb Królowa Luiza, Fortum)
 - uczestnictwo w warsztatach o charakterze profilaktycznym,
 - udział w spotkaniach poświęconych problemom zdrowotnym np. choroby nowotworowe, cukrzyca, HIV/Aids
 - udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno-oświatowe,
 - b) placówki oświatowo-opiekuńcze (PPP, poradnia uzależnień – OPIL, grupa Lepiej razem niż osobno):
 - pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce,
 - pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i patologicznych,
 - udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
 - udział w spotkaniach organizowanych przez psychologów, pedagogów, lekarzy specjalistów;

c) wymiar sprawiedliwości (sąd, kuratorzy, policja, straż miejska):

- współpraca z kuratorem, sadem rodzinnym,
- udział w zajęciach prowadzonych przez policjantów na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości.

4. Cele programu:

- 1) dbałość o zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki,
- 2) systematyczne diagnozowanie zachowań uczniów, w szczególności zachowań ryzykownych,
- 3) wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów, dostarczanie przykładów właściwych postaw,
- 4) zwracanie uwagi na kulturalne zachowania,
- 5) zapobieganie i prowadzenie profilaktyki uzależnień: alkohol, nikotyna, leki, dopalacze, sterydy, doping,
- 6) zapobieganie nadmiernemu spędzaniu czasu przy komputerze, gry komputerowe, komunikatory, portale społecznościowe (fb), przestrzeganie przed cyberprzemocą, przestrzeganie przed e – uzależnieniem, fonoholizmem, hazard, salony gier,
- 7) informowanie o subkulturach młodzieżowych – sekty, młodzi kibice
- 8) promowanie zdrowego trybu życia,
- 9) promowanie zdrowej żywności,
- 10) utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój,
- 11) radzenie sobie w trudnych sytuacjach życiowych, komunikacja interpersonalna, negocjacje, mediacje,
- 12) dostrzeganie nastrojów niepokojących u dzieci i młodzieży, które mogą być początkiem depresji, szybka reakcja zapobiega próbom samobójczym i samobójstwom dokonanym.

5. Cele szczegółowe:

- 1) wypracowanie klasowych kodeksów dobrego zachowania, integracja zespołu,
- 2) poznawanie zasad savoir-vivre'u w praktyce,
- 3) systematyczne uświadamianie uczniom szkodliwości używania wulgaryzmów,
- 4) promowanie szacunku do języka ojczystego,
- 5) przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych poświęconych szkodliwości zachowań ryzykownych, w tym wszelkim przejawom przemocy i agresji,
- 6) realizacja zajęć poświęconych szkodliwości używek,
- 7) zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania i pasje uczniowskie, przeprowadzenie diagnozy potrzeb,
- 8) przeprowadzenie zajęć dotyczących cyberprzemocy, szkodliwości nadmiernego spędzania czasu przy komputerze,

- 9) kształtowanie postaw tolerancji wobec inności, zasad demokracji, sprawiedliwości społecznej i zasad moralnych,
- 10) doskonalenie umiejętności efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- 11) budowanie własnego wizerunku i wiary we własne możliwości,
- 12) zdobywanie wiedzy o zdrowym trybie życia,
- 13) rozwijanie umiejętności interpersonalnych, asertywności, empatii, rozładowania negatywnych emocji,
- 14) kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- 15) wspieranie rodziców w procesie wychowania uczniów, przeprowadzenie pogadank, szkoleń, warsztatów, w szczególności dotyczących trudnych zachowań dzieci i młodzieży.

6. Metody i formy pracy:

- 1) metody aktywizujące: drzewko decyzyjne, mapa mentalna, scenki dramatyczne, debaty, dyskusje, wykorzystanie literatury, filmów i spektakli profilaktycznych, plakaty, gry dydaktyczne, symulacje, prelekcje, pogadanki, rysunek, gazetki, udział w konkursach i programach profilaktycznych, wolontariat,
- 2) praca w grupach, zespołach, parach, praca indywidualna, fora, happeningi,
- 3) wycieczki i wyjazdy tematyczne,
- 4) imprezy sportowe, zawody sportowe, zgrupowania,
- 5) prezentacje multimedialne,
- 6) referaty.

7. Reakcja Szkoły na zjawiska zagrażające bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, sytuacje interwencyjne:

- 1) interwencja w środowisku domowym ucznia prowadzona przez upoważnione osoby lub instytucje (policja, sąd rodzinny, sąd opiekuńczy, kuratorzy),
- 2) interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- 3) interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez psychologa),
- 4) pomoc psychologiczno-pedagogiczna, współpraca z koordynatorem psychologiem,
- 5) terapia specjalistyczna indywidualna, grupowa (prowadzona przez pedagoga, psychologa).

8. Osoby odpowiedzialne za realizację:

- Dyrektor/wicedyrektor szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- pedagog szkolny,
- psycholog szkolny,
- rodzice,

- pielęgniarka szkolna.

9. Ewaluacja programu:

- ankiety ewaluacyjne skierowane do uczniów,
- obserwacje,
- wywiad środowiskowy, w tym wywiad z rodzicami,
- rozmowy wychowawcze,
- opinie uczniów i rodziców,
- analiza dokumentów szkoły.

10. Spodziewane efekty:

- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w szkole,
- wzrost poprawności językowej w mowie potocznej (rzadziej używane wulgaryzmy),
- utrwalenie zachowań asertywnych,
- empatia,
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera, internetu,
- prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia,
- zachowanie higieny osobistej,
- sukcesy uczniów w szkole.

11. Harmonogram zadań z podziałem na zagadnienia i grup wiekowych w szkole:

I. OCHRONA ZDROWIA FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO.

KLASY I – III SZKOŁA PODSTWOWA:

Zagadnienia	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Sport – gimnastyka sportowa dziewcząt i chłopców jako czynnik kształtujący pozytywny rozwój fizyczny i psychiczny.	Codziennie, intensywne treningi.	Nauczyciel - trener
Kształtowanie nawyków i przyzwyczajzeń higieniczno – zdrowotnych np. higiena ciała i jamy ustnej, odżywianie, zapobieganie chorobom.	Zajęcia tematyczne. Pogadanki dla dzieci, konsultacje z rodzicami. Udział w miejskich konkursach np. plastycznych.	Wychowawcy. Nauczyciele – trenerzy. Pielęgniarka szkolna.
Rozróżnianie produktów jadalnych i niebezpiecznych dla zdrowia.	Zajęcia tematyczne.	Wychowawcy.
Leki – jak je przyjmować i od kogo?	Zajęcia tematyczne.	Wychowawcy.
Źródła niebezpieczeństw i zagrożeń zdrowia i życia. Uwrażliwienie uczniów na: - niebezpieczeństwo na drodze, niebezpieczeństwo w drodze do szkoły i ze szkoły - bezpieczeństwo PPOŻ - bezpieczeństwo kąpeli i wypoczynku nad wodą, - bezpieczeństwo podczas ferii np. w górach, podczas wyjazdów na obozy i kolonie, - bezpieczeństwo na terenie szkoły, na wycieczkach i podczas wyjść poza teren szkoły, - bezpieczeństwo w czasie wolnym od zajęć, - bezpieczeństwo w sieci, e –	Zajęcia tematyczne. Pogadanki. Konkursy plastyczne.	Wychowawcy. Nauczyciel – trener. Straż Miejska. Policja.

uzależnienia, cyberprzemoc.		
Palenie, a zdrowie.	Zajęcia tematyczne. Udział w konkursach.	Wychowawcy.
Picie alkoholu.	Zajęcia tematyczne. Udział w konkursach plastycznych.	Wychowawcy. Nauczyciel – trener.

KLASA IV – VI SZKOŁA PODSTAWOWA:

Zagadnienia	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Sport – dyscypliny sportowe w szkole, jako czynnik kształtujący pozytywny rozwój fizyczny i psychiczny oraz zapobiegający uzależnieniom.	Codziennie intensywne treningi.	Nauczyciele – trenerzy.
Źródła niebezpieczeństw i zagrożeń zdrowia i życia. Uwrażliwienie uczniów na: - niebezpieczeństwo na drodze, niebezpieczeństwo w drodze do szkoły i ze szkoły - bezpieczeństwo PPOŻ - bezpieczeństwo kąpieli i wypoczynku nad wodą, - bezpieczeństwo podczas ferii np. w górach, podczas wyjazdów na obozy i kolonie, - bezpieczeństwo na terenie szkoły, na wycieczkach i podczas wyjść poza teren szkoły, - bezpieczeństwo w czasie wolnym od zajęć, - bezpieczeństwo w sieci, e – uzależnienia, cyberprzemoc.	Lekcje do dyspozycji z wychowawcą klasy. Pogadanki. Warsztaty z psychologiem i pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy. Nauczyciele – trenerzy. Straż Miejska. Policja.
Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach: urazy, odpowiedzialność za drugiego człowieka.	Pogadanki, zajęcia praktyczne, lekcje przyrody.	Nauczyciele przyrody. Nauczyciele – trenerzy. Wicedyrektor ds. sportu.

Higiena, a zdrowie człowieka.	Zajęcia tematyczne. Lekcje do dyspozycji z wychowawcą.	Nauczyciel przyrody. Pielęgniarka szkolna. Wychowawcy.
Czym jest profilaktyka?	Zajęcia tematyczne.	Nauczyciel przyrody.
Jak zapobiegać chorobom?	Zajęcia tematyczne.	Nauczyciel przyrody.
Dojrzewanie – czas wielkich zmian.	Zajęcia tematyczne.	Nauczyciel przyrody. Nauczyciel WDŻ.
Zajęcia profilaktyczne na temat przeciwdziałaniem nałogom: Alkohol, papierosy, narkotyki, substancje odurzające i psychotropowe, dopalacze.	Zajęcia tematyczne.	Wychowawcy. Pedagog. Pielęgniarka szkolna.
Udział w akcji „Zachowaj trzeźwy umysł”	Zajęcia tematyczne.	Psycholog.
Różnorodne sytuacje trudne – jak sobie z nimi radzić, gdzie szukać pomocy?	Pogadanki.	Wychowawcy przy współpracy z policją i strażą miejską. Nauczyciel przyrody. Nauczyciele – trenerzy.
Stres – nauka pozytywnych sposobów walki ze stresem. Depresja – obserwacja zachowań niepokojących u uczniów. Jak radzić sobie z agresją?	Warsztaty.	Wychowawcy przy współpracy z psychologiem szkolnym. Specjaliści z PPP.
System interwencji w przypadku stwierdzenia u uczniów pierwszych kontaktów z środkami uzależniającymi lub uzależnienia w tym e – uzależnienia. W razie potrzeby – skierowanie do specjalistycznych ośrodków uzależnień.		Wychowawcy. Psycholog. Pedagog. Rodzice. Pedagog.

KLASA I – III GIMNAZJUM:

Zagadnienia	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Sport – dyscypliny sportowe w szkole, jako czynnik kształtujący pozytywny rozwój fizyczny i psychiczny oraz zapobieganie uzależnieniom.	Codzienne intensywne treningi.	Nauczyciele – trenerzy.
Źródła niebezpieczeństw i zagrożeń zdrowia i życia. Uwrażliwienie uczniów na: - niebezpieczeństwo na drodze, niebezpieczeństwo w drodze do szkoły i ze szkoły - bezpieczeństwo PPOŻ - bezpieczeństwo kąpeli i wypoczynku nad wodą, - bezpieczeństwo podczas ferii np. w górach, podczas wyjazdów na obozy i kolonie, - bezpieczeństwo na terenie szkoły, na wycieczkach i podczas wyjść poza teren szkoły, - bezpieczeństwo w czasie wolnym od zajęć, - bezpieczeństwo w sieci, e – uzależnienia, cyberprzemoc.	Lekcje wychowawcze. Pogadanki.	Wychowawcy. Straż Miejska. Policja.
Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach: urazy, odpowiedzialność za drugiego człowieka.	Pogadanki, zajęcia praktyczne, lekcje biologii i edb.	Wychowawcy. Nauczyciele przedmiotów” biologia, edb.
Higiena pracy umysłowej, wypoczynek, żywienie.	Zajęcia tematyczne.	Nauczyciel biologii. Psycholog. Nauczyciel – trener.
Okres dojrzewania – jak sobie z nim radzić?	Zajęcia tematyczne.	Nauczyciel biologii, nauczyciel WDŻ. Psycholog. Nauczyciel – trener.
Zapobieganie urazom w piłce ręcznej.	Zajęcia praktyczne w ramach zajęć treningowych.	Nauczyciele – trenerzy.
Walka ze stresem i	Warsztaty.	Psycholog.

umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, nastroje depresyjne.		
Psychologiczne przygotowanie do wyczynowego uprawiania sportu. Profilaktyka zachowań agresywnych, zasady gry fair play, młody kibic, eliminowanie dopingu w sporcie.	Warsztaty wg. Programu „Trenuj bez lęku”.	Psycholog. Pedagog. Nauczyciel – trener. Lekarz Medycyny Sportu.
Rozwijanie świadomości na temat – czym jest nałóg i jakie negatywne skutki niesie za sobą używania i nadużywania alkoholu, papierosów, e-papieros, narkotyków, substancji psychotropowych, dopalacze, sterydy.	Cykl zajęć tematycznych. Projekcja filmów, pogadanki.	Wychowawcy. Pedagog. Psycholog. Nauczyciel – trener. Pielęgniarka szkolna. Samorząd Uczniowski.
Właściwe planowanie czasu wolnego, walka z e-uzależnieniami w tym gry komputerowe, komunikatory, konsekwencje wynikające z niewłaściwego korzystania z portali społecznościowych.	Lekcje do dyspozycji z wychowawcą. Pogadanki. Konsultacje dla rodziców.	Wychowawcy. Psycholog. Pedagog. Dyrektor.
System interwencji w przypadku stwierdzenia u uczniów pierwszych kontaktów z środkami uzależniającymi lub uzależnienia w tym e – uzależnienia. W razie potrzeby – skierowanie do specjalistycznych ośrodków uzależnień.		Wychowawcy. Psycholog. Pedagog. Rodzice. Pedagog.

KLASA I – III LICEUM:

Zagadnienia	Formy realizacji	Odpowiedzialni
<p>Aktywność ruchowa i jej znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania organizmu.</p> <p>Zdrowa rywalizacja sportowa.</p>	<p>Codzienny intensywny trening, zawody sportowe, współpraca wychowawca – trener.</p>	<p>Nauczyciele – trenerzy poszczególnych dyscyplin sportowych.</p>
<p>Psychologia zachowań ryzykownych związanych z używkami: papierosy, alkohol, substancje psychotropowe, dopalacze, narkotyki, doping w sporcie.</p>	<p>Lekcje do dyspozycji wychowawcy, lekcje biologii, zajęcia profilaktyczne, pogadanki, dyskusje, metody aktywizujące, projekcje filmów, zajęcia z zaproszonymi specjalistami, współpraca z rodzicami.</p>	<p>Wychowawcy.</p> <p>Nauczyciele.</p> <p>Pedagog.</p> <p>Pielęgniarka szkolna.</p>
<p>Profilaktyka zachowań ryzykownych związanych z życiem seksualnym (HIV/AIDS).</p>	<p>Warsztaty.</p>	<p>Specjaliści.</p>
<p>Profilaktyka chorób.</p>	<p>Lekcje do dyspozycji wychowawcy.</p> <p>Lekcje biologii, pogadanki, dyskusje, metody aktywizujące, projekcje filmów, prezentacje multimedialne, zajęcia warsztatowe.</p>	<p>Wychowawcy.</p> <p>Nauczyciele.</p> <p>Pedagog.</p> <p>Pielęgniarka szkolna.</p>
<p>Właściwe planowanie czasu wolnego, walka z e- uzależnieniami w tym gry komputerowe, komunikatory, konsekwencje wynikające z niewłaściwego korzystania z portali społecznościowych.</p>	<p>Lekcje do dyspozycji z wychowawcą. Pogadanki.</p> <p>Konsultacje dla rodziców.</p>	<p>Wychowawcy.</p> <p>Psycholog.</p> <p>Pedagog.</p> <p>Dyrektor.</p>
<p>Źródła niebezpieczeństw i zagrożeń zdrowia i życia.</p> <p>Uwrażliwienie uczniów na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niebezpieczeństwo na drodze, niebezpieczeństwo w drodze do szkoły i ze szkoły - bezpieczeństwo PPOŻ - bezpieczeństwo kąpiel i wypoczynku nad wodą, - bezpieczeństwo podczas ferii 	<p>Lekcje wychowawcze.</p> <p>Pogadanki.</p>	<p>Nauczyciele.</p>

<p>np. w górach, podczas wyjazdów na obozy i kolonie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpieczeństwo na terenie szkoły, na wycieczkach i podczas wyjść poza teren szkoły, - bezpieczeństwo w czasie wolnym od zajęć, - bezpieczeństwo w sieci, e – uzależnienia, cyberprzemoc. <p>System interwencji w przypadku stwierdzenia u uczniów pierwszych kontaktów z środkami uzależniającymi lub uzależnienia w tym e – uzależnienia.</p> <p>W razie potrzeby – skierowanie do specjalistycznych ośrodków uzależnień.</p>		<p>Wychowawcy. Psycholog. Pedagog. Rodzice. Pedagog.</p>
--	--	---

II. KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW PSYCHOSPOŁECZNYCH.

KLASY I- VI SZKOŁA PODSTWOWA:

Zagadnienia	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Budowanie więzi w grupie rówieśniczej	Zajęcia integracyjne. Imprezy klasowe. Wycieczki, wyjścia pozaszkolne, zawody sportowe.	Wychowawcy, nauczyciele.
Wartości moralne: koleżeństwo, przyjaźń, miłość, empatia.	Zajęcia tematyczne. Systematyczne interwencje.	Wychowawcy, nauczyciele.
Sposoby wyrażania emocji.	Zajęcia tematyczne. Systematyczne interwencje.	Wychowawcy, nauczyciele.
Rozbudzenie różnorodnych zainteresowań i pokazywanie możliwości ich realizacji.	Warsztaty. Zajęcia tematyczne. Konkursy.	Wychowawcy, nauczyciele.
Budowanie więzi rodzinnych.	Imprezy klasowe i szkolne z udziałem i przy współpracy rodziców.	Wychowawcy.

Sytuacje trudne – jak sobie z nimi radzić, do kogo się zwrócić o pomoc?	Zajęcia tematyczne.	Wychowawcy.
Poznanie i ćwiczenie komunikacji interpersonalnych.	Lekcje z wychowawcą. Zajęcia tematyczne.	Wychowawcy. Nauczyciele.
Budowanie poczucia własnej wartości samoakceptacji. Zapobieganie oddziaływaniom negatywnym i niebezpiecznym przez subkultury, w tym sekty.	Indywidualne rozmowy. Lekcje z wychowawcą, zajęcia tematyczne.	Wychowawcy. Psycholog.
Wspieranie rozwoju dziecka i budowanie znaczenia silnych relacji i więzi między rodzicami i dziećmi.	Pogadanki dla rodziców, konsultacje z rodzicami.	Wychowawcy. Psycholog.

KLASY I – III GIMNAZJUM

KLASY I – III LICEUM

Zagadnienia	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnych, budowanie pozytywnych postaw w grupie rówieśniczej.	Lekcje wychowawcze, zajęcia tematyczne. Wyjazdy, wyjścia, zawody sportowe, integracja zespołu.	Nauczyciele. Wychowawcy.
Zachowania asertywne.	Warsztaty.	Psycholog.
Ograniczanie i eliminowanie zachowań: agresja, przemoc, wagary, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna inicjacja seksualna, hejt.	Zajęcia warsztatowe i terapeutyczne, lekcje z wychowawcą, systematyczne interwencje, współpraca z instytucjami wspomagającymi.	Wychowawca. Psycholog. Nauczyciele. Dyrektor.
Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych i budowanie silnych więzi rodzinnych i społecznych.	Pogadanki, spotkania z rodzicami, współuczestnictwo rodziców w różnych uroczystościach szkolnych.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, dyrektor.
Poszukiwanie mocnych stron, rozwój zainteresowań, samokształcenie, wybór kierunków dalszego kształcenia.	Zajęcia z pedagogiem szkolnym w ramach doradztwa zawodowego. Koła zainteresowań.	Pedagog, wychowawcy, specjaliści z instytucji zabrzańskich, dyrektor.

	Warsztaty. Współpraca z instytucjami zabrzańskimi: PPP, CKPiU, MOK, OPP4, AWF, UŚ, ŚUM.	
--	--	--

III. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym – wszystkie etapy edukacyjne:

Wczesna diagnoza niepowodzeń szkolnych.	Wychowawcy. Psycholog. PPP – ostatecznie.
Zajęcia rozwijające percepcję wzrokowo – słuchową.	Pedagog.
Indywidualna pomoc pozalekcyjna dla uczniów według potrzeb.	Pedagog. Psycholog. Nauczyciele.
Dokładne i systematyczne informowanie o postępach w nauce rodziców oraz porady dla rodziców.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog.
Zajęcia z logopedą w ramach zajęć pozalekcyjnych.	Nauczyciel – logopeda.
Skuteczne techniki uczenia się –	Specjalista z PPP.

IV. Bezpieczne warunki nauki, pracy, odpoczynku i zabawy – wszystkie etapy edukacyjne.

Zagadnienia	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Utrzymywanie obiektów i pomieszczeń we właściwym stanie technicznym, zgodnie z przepisami i normami.	Kontrole bieżące. Przeglądy stanu technicznego. Zalecenia SIP – owca.	Dyrektor. Konserwator. Obsługa.
Przestrzeganie przepisów BHP w organizacji pracy szkoły i opiece nad uczniami.	Stosowanie się do przepisów, znajomość przepisów, regularne szkolenia.	Wszyscy pracownicy szkoły.
Współdziałanie z samorządem lokalnym w zapewnieniu uczniom bezpieczeństwa w okolicy szkoły i w drodze do niej.	Kontakt ze Strażą Miejską i Policją.	Dyrektor.
Stworzenie właściwego i czytelnego oznakowania w szkole i na zewnątrz szkoły.	Regulaminy korzystania z pracowni i sal, tablice informacyjne, plany	Dyrektor. Służby BHP.

	ewakuacyjne.	
--	--------------	--

- V. Włączanie uczniów do działań dla utrzymania czystości i estetyki szkoły i otoczenia.
- VI. Tworzenie klimatu wspierającego zdrowie psychiczne.
- VII. Zapewnienie w szkole środowiska wolnego od dymu tytoniowego, przeciwdziałanie picciu alkoholu i używaniu innych substancji psychoaktywnych.
- VIII. Zabezpieczenie szkoły przed osobami niepożądanymi – rejestr wchodzących (ul. Wolności 392).

Program profilaktyki został przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 14.09.2016 r. zatwierdzony do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 27/2016/2017-09-14 przedstawiony Radzie Rodziców zatwierdzony Uchwałą Rady Rodziców nr 2/2016.